

شبیه سازی عددی امواج و مد ناشی از توفان گنو در خلیج چابهار

لیلا مشهدی^{۱*}، ناصر حاجی زاده ذاکر^۲، محسن سلطانپور^۳، سعید مقیمی^۴

^۱ دانشجوی دکتری، دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران؛ lilymashhadi@ut.ac.ir

^۲ دانشیار دانشکده محیط زیست دانشگاه تهران؛ nhzaker@gmail.com

^۳ دانشیار دانشکده مهندسی عمران دانشگاه خواجه نصیر طوسی؛ sultanzpour@kntu.ac.ir

^۴ دانشیار پژوهشی، دانشگاه ایالتی ارگون؛ moghimi@coas.oregonstate.edu

چکیده

اطلاعات مقاله

توفان گنو قویترین توفان ثبت شده در دریای عرب بوده که باعث بوجود آمدن خسارت در بخشهاي از نواحی جنوبی ایران گردید. در اين مقاله مدل‌سازی مشخصات امواج و مد ناشی از توفان گنو در خلیج چابهار با استفاده از مدل موج SWAN و مدل هیدرودینامیک GETM در طول يك دوره يکماهه از ۱۵ می تا ۱۵ ژوئن ۲۰۰۷ ارائه شده است. مقایسه نتایج حاصل از مدل‌سازی مشخصات موج با سه ايستگاه اندازه گیری واقع در خلیج چابهار نشان می دهد که مشخصات موج با دقت قابل قبول در طول دوره وقوع توفان گنو برآورد شده است. حداکثر ارتفاع موج شاخص در طول دوره وقوع توفان در بیرون خلیج چابهار به بیش از شش متر و در داخل خلیج به حداکثر چهار متر می رسد. همچنین بیشترین مد ناشی از توفان در سواحل غربی چابهار در روز ششم ژوئن و تقریباً برابر با ۵۰ سانتیمتر است.

تاریخچه مقاله:

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۲/۰۳/۰۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۲/۰۷/۱۶

تاریخ انتشار مقاله: ۱۳۹۲/۰۷/۳۰

كلمات کلیدی:

GETM, SWAN

امواج توفان

مد ناشی از توفان

خلیج چابهار

Numerical Simulation of Waves and Storm Surge Induced by the Gonu Tropical Cyclone in the Chahbahar Bay Area

Leila Mashhadi^{1*}, Naser Hajizadeh Zaker², Mohsen Soltanzpour³, Saeed Moghimi⁴

¹ Ph.D. Student, Faculty of Environmental Studies Tehran University; lilymashhadi@ut.ac.ir

² Associate Professor, Faculty of Environmental Studies Tehran University; nhzaker@gmail.com

³ Associate Professor, Department of Civil Engineering K. N. Toosi University of Technology; sultanzpour@kntu.ac.ir

⁴ Research Associate, College of Earth, Ocean, and Atmospheric Sciences, Oregon State University; moghimi@coas.oregonstate.edu

ARTICLE INFO

Article History:

Received: 24 May 2013

Accepted: 6 Oct. 2013

Available online: 22 Oct. 2013

ABSTRACT

The Gonu tropical cyclone is the strongest storm in the Arabian Sea in which has caused damage in the Iranian south coastlines. The aim of the current paper is to numerically simulate the wave's characteristics as well as the storm surge during the Gonu event by employing the SWAN wave model and the GETM hydrodynamic model. The simulation duration is one month i.e. from 15 May to 15 June 2007. The wave characteristics are compared with the measured data in three measurement stations. The results show that the wave characteristics are reasonably simulated during the Gonu storm event so that the significant wave height is reached up to six meters and the corresponding height was four meters, respectively, outside and inside the Chahbahar bay area. The results show that the storm surge has reached up to 50 centimeters in the Chahbahar coastlines which are corresponding to the 6th day of the Gonu storm.

Keywords:

SWAN

GETM

Storm Waves

Storm Surge

Chahbahar Bay

۱- مقدمه

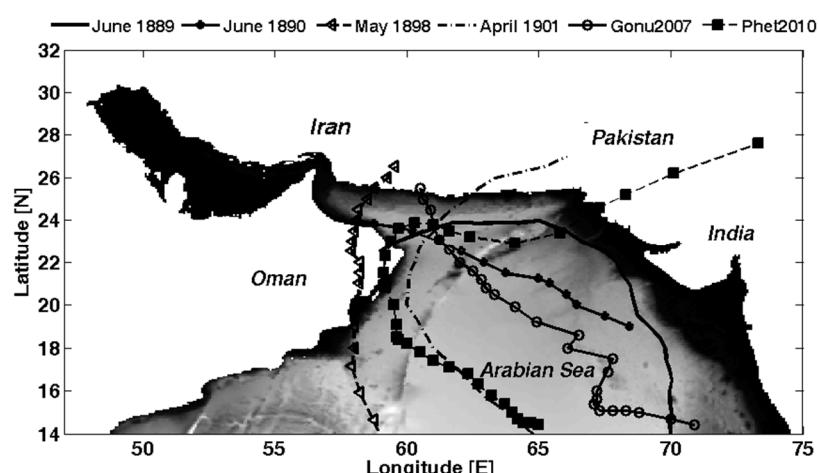
تا ۶ زوئن ۲۰۱۰ بر روی دریای عرب شکل گرفت [۸]. در شکل ۱ مسیر حرکت این توفانهای تاریخی، گنو و فت نشان داده شده است. در چند دهه اخیر سواحل ایران بخصوص سواحل جنوبی به دلایل مختلف، عرصه فعالیتهای گوناگون در زمینه های تجاری، صیادی و امور مرتبط با صنعت نفت قرار گرفته و در آینده انجام فعالیتهای جدید با حجم وسیع تری قابل پیش بینی می باشد. با توجه به آنکه این نواحی همواره در معرض روبرو شدن با خطراتی همچون توفان هستند، شناخت رفتار محیط ساحل در مواجه با توفانهای حاره‌ای و جاری شدن حجم زیاد سیالب بسیار مهم می باشد.

امروزه پیش بینی امواج و مد ناشی از توفان در مناطق ساحلی با استفاده از مدل‌های عددی به عنوان یک ابزار بسیار کارآمد رو به افزایش می باشد. در طی دو دهه اخیر مدل‌های طیفی موج تحت عنوان مدل‌های نسل سوم نظیر مدل‌های WAM، TOMAWAC، WAVEWATCH III و SWAN توسعه یافته است [۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲]. مدل SWAN در بسیاری از زمینه ها مورد استفاده قرار گرفته است. این مدل علاوه بر قابلیت کاربرد در مقیاس آزمایشگاهی و اقیانوسی، توانایی شبیه سازی امواج ناشی از توفان را دارد همانطوری که در تحقیقات انجام یافته قبلی بخوبی توانسته این امواج را شبیه سازی نماید [۱۳ تا ۲۱]. گلشنی و تائی (۲۰۰۸) ارتفاع موج شاخص ناشی از توفان گنو در دریای عمان را با استفاده از مدل Mike21 شبیه سازی نمودند. آنها در این مطالعه بیشینه ارتفاع موج شاخص در محل بویه چابهار را ۳/۸ متر برآورد نمودند [۲۲]. در تحقیق دیگری که توسط، خانیکی و همکاران در سال ۲۰۰۹ انجام یافته ارتفاع موج شاخص ناشی از شش توفان حاره‌ای در اقیانوس هند را شبیه سازی نمودند [۲۳]. دیباچ نیا و همکاران در سال ۲۰۰۹ بیشینه ارتفاع امواج شاخص ناشی از توفان گنو و توفان تاریخی سال ۱۸۸۹ در دریای عرب را شبیه سازی نمودند [۵].

توفان یکی از بلایای طبیعی است که اکثر نواحی ساحلی حاشیه اقیانوس‌ها و دریاها را تهدید می کند. تحقیقات انجام یافته نشان می دهد با افزایش جهانی دمای سطحی آب دریاها، تعداد و شدت توفانها از سال ۱۹۷۰ افزایش یافته است [۱۲]. همچنین آمارها نشان می دهند که هر سال افزون بر ۸۰ توفان گرم‌سیری در جهان روی می دهد [۳] که از این تعداد حدوداً ۶/۵ درصد از آنها در شمال اقیانوس هند اتفاق می افتد [۴]. توفانهای استوایی دریای عرب بطور کلی به دو دوره فصلی تقسیم می شوند: دوره پیش از مونسون (ماه می) و دوره پس از مونسون (ماههای اکتبر و نوامبر) و دوره انتقالی (ماههای زوئن و سپتامبر) که در این دوره‌ها تعداد زیادی از توفان استوایی شکل می گیرد.

عموماً توفان‌هایی که در دریای عرب تشکیل می شوند تمایل دارند که به سمت غرب (عمان) و شمال (پاکستان و هند) حرکت می نمایند و به ندرت به دریای عمان وارد می شوند [۵]. آمار انتشار یافته توسط سازمان هواشناسی هند طی سالهای ۱۹۷۰-۱۸۷۷ نشان می دهد که تعدادی از این توفانهای قوی وارد دریای عمان شده که می توانند سواحل ایران و عمان را تحت تاثیر خود قرار دهند. از این دسته می توان توفانهای زوئن ۱۸۸۹، زوئن ۱۸۹۰، می ۱۸۹۸ و آوریل ۱۹۰۱ و ۲ می ۸۶۵ قبل از میلاد را نام برد [۷ و ۶].

در اوایل ماه زوئن سال ۲۰۰۷، توفان گنو به منطقه دریای عمان وارد شد و بر روی مسیر غیر معمولی حرکت کرده و نسبت به پدیده های معمول منطقه، مسافت بیشتری را به سمت غرب و شمال پیمود و امواج بلندی در امتداد خطوط ساحلی ایران و عمان پدید آورد. با توجه به پدیده گرمایش زمین و افزایش تعداد توفانها امکان وقوع مجدد توفانهایی با شدت و قدرت گنو در دریای عرب وجود دارد که به عنوان نمونه توفان فت پس از سه سال از تاریخ ۳۱ می

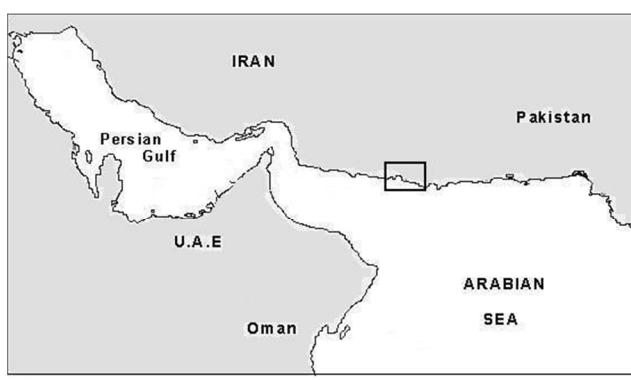

شکل ۱- مسیر حرکت توفانهای تاریخی، توفان گنو و فت

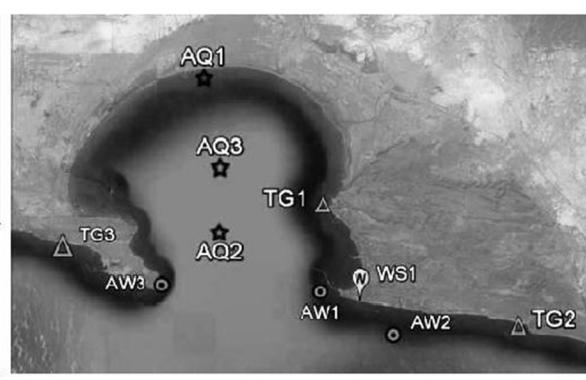
توفان گنو با توجه به گستردگی آن باعث بوجود آمدن خسارتهای فراوان بر سواحل استانهای سیستان و بلوچستان و هرمزگان شد. این توفان با سرعتی برابر ۱۵۰ کیلومتر بر ساعت و بارشی در حدود ۱۵۰ میلی متر در سواحل دریای عمان علاوه بر وارد آمدن خسارتهای فراوان، تغییرات ژئومورفولوژیکی زیادی در خطوط این مناطق به همراه داشته است [۴۱]. علاوه بر آن تحقیقات انجام یافته در خلیج عمان نشان می‌دهد که توفان گنو منجر به خرابی‌های عمده در توده‌های مرجانی شده است [۴۲].

۳- اندازه گیری‌های میدانی

خلیج چابهار بزرگ‌ترین خلیج ایران در حاشیه کرانه‌های دریای عمان است. از آنجایی که این بخش از سواحل ایران بدليل موقعیت جغرافیایی به دریای آزاد راه دارد یکی از مهمترین مناطق دریایی ایران است. پژوهه مطالعاتی مونیتورینگ و مدلينگ سواحل استانهای سیستان و بلوچستان و بوشهر در سال ۲۰۰۶ توسط سازمان بنادر و دریانوردی ایران آغاز بکار کرد. فاز اول این طرح شامل اندازه گیری میدانی به مدت یک سال (سپتامبر ۲۰۰۶ تا آگوست ۲۰۰۷) در خلیج چابهار بود. این اندازه گیری‌ها شامل اندازه گیری موج و جریان در شش ایستگاه، اندازه گیری سطح آب در سه ایستگاه و اندازه گیری باد در یک ایستگاه بود. در شکل ۲ موقعیت قرارگیری ایستگاه‌های اندازه گیری در خلیج چابهار در حین توفان گنو نشان داده شده است. در این شکل AW معرف AWAC، AQ معرف Aquadopp، TG معرف Tide Gage و WS معرف ایستگاه اندازه گیری باد می‌باشد. در جدول ۱ مشخصات ایستگاه‌های اندازه گیری و دوره زمانی ثبت بادهای آورده شده است. با در نظر گرفتن زمان وقوع توفان گنو، داده‌های اندازه گیری شده در خلیج چابهار تنها داده‌های ثبت شده قابل دسترس در حین این توفان می‌باشد.

a

b

شکل ۲- موقعیت دستگاه‌های اندازه گیری در خلیج چابهار حین وقوع توفان گنو

همچنین در مطالعه دیگری در سال ۲۰۰۷ با استفاده از روش مونت کارلو و تولید ۲۰۰ توفان مصنوعی در دریای عمان بیشینه ارتفاع موج شاخص مورد بررسی قرار گرفته است [۲۴]. در خصوص مدلسازی مدناسی از توفان گنو تحقیقاتی در سواحل کشور عمان توسط فریتز و همکاران در سال ۲۰۱۰ انجام شد [۲۵]. در تحقیق دیگری که توسط داب و همکاران در سال ۲۰۰۹ انجام یافته حداکثر مدناسی از توفان گنو در سواحل کشور عمان شبیه سازی شده است [۲۶].

جزئیاتی از مطالعه بر روی پدیده مد توفان در خلیج بنگال و دریای عرب در مراجع [۲۷ تا ۴۰] آورده شده است.

در این تحقیق ابتدا مشخصات امواج ناشی از توفان گنو در سواحل خلیج چابهار با استفاده از مدل SWAN شبیه سازی و با اندازه گیری‌های میدانی کالیبره و صحت سنجی شده و دقت نتایج با استفاده از پارامترهای آماری مورد بحث قرار گرفته است. همچنین توزیع ارتفاع موج شاخص در خلیج چابهار بررسی شده است. سپس با استفاده از مدل هیدرودینامیک GETM، رقوم سطح آب شبیه سازی و با استفاده از داده‌های میدانی کالیبره و صحت سنجی شده و در نهایت به بررسی میزان مد ناشی از توفان و توزیع ارتفاع سطح آب در خلیج چابهار در طول دوره وقوع توفان پرداخته شده است.

۲- توفان گنو

دریای عمان و سواحل کشورهای هم‌جوار آن (ایران و عمان) تحت تاثیر توفانهای استوایی قرار دارند. بدون شک توفان گنو که در اوایل ژوئن ۲۰۰۷ (۱- ۷ ژوئن) شکل گرفت قویترین توفان ثبت شده در شمال اقیانوس هند در مجاورت سواحل ایران بوده است. توفان گنو باعث وارد آمدن حدود ۴ بیلیون دلار خسارت و مرگ حداقل ۴۹ نفر در سواحل عمان و حدود ۲۱۵ میلیون دلار خسارت و مرگ ۲۳ نفر در سواحل جنوبی ایران گردیده است [۲۵].

جدول ۱- مشخصات ایستگاههای اندازه گیری و دوره زمانی ثبت داده ها

نام دستگاه	بازه زمانی اندازه گیری	عمق نصب (متر)	طول جغرافیایی (درجه شرقی)	عرض جغرافیایی (درجه شمالی)	موقعیت نصب
AQ1	۲۰۰۶/۰۸/۲۱—۲۰۰۷/۰۹/۰۳	-۳	۶۰/۰۲۱۸۲	۲۵/۴۳۴۵۱۴	
AQ2	۲۰۰۷/۰۵/۲۲—۲۰۰۷/۰۷/۱۰	-۱۱	۶۰/۴۳۵۸۳۳	۲۵/۳۷۳۲۶۵	
AQ3	۲۰۰۷/۰۶/۰۱—۲۰۰۷/۰۶/۳۰	-۹/۵	۶۰/۰۱۵۸۵۷	۲۵/۳۷۲۹۸۷	
AW1	۲۰۰۶/۰۸/۲۵—۲۰۰۷/۰۹/۰۲	-۱۰	۶۰/۰۵۹۴۴۶۹	۲۵/۲۸۹۵۱۶	
AW2	۲۰۰۶/۰۸/۲۷—۲۰۰۷/۰۶/۱۴	-۳۰	۶۰/۰۱۵۸۵۷	۲۵/۳۷۲۹۵۶	
AW3	۲۰۰۶/۰۸/۳۰—۲۰۰۷/۰۹/۰۲	-۱۱	۶۰/۰۴۷۴۹۰۱	۲۵/۲۹۱۶۰۵	
TG1	۲۰۰۶/۰۸/۲۱—۲۰۰۷/۰۹/۰۳	-۴	۶۰/۰۵۹۴۱۶۴	۲۵/۳۴۹۱۷	
TG2	۲۰۰۷/۰۲/۰۴—۲۰۰۷/۰۹/۰۳	-۴/۵	۶۰/۰۷۴۴۳۰۱	۲۵/۲۶۸۷۰۵	
TG3	۲۰۰۶/۰۸/۲۶—۲۰۰۷/۰۶/۰۲	-۴	۶۰/۰۳۹۸۵۴۱	۲۵/۳۱۵۸۰۸	
WS1	۲۰۰۶/۱۲/۰۵—۲۰۰۷/۰۸/۳۱	+۹	۶۰/۰۶۲۴۷۲۲	۲۵/۲۸۲۲۳۶	

که به علت پدیده انكسار در تغييرات عمق و جريان ايجاد می شود. ترم S در سمت راست معادله (۱) نشان دهنده جمله چشممه و چاه است و عامل افزایش يا کاهش انرژی در سیستم می باشد، که در آبهای عمیق شامل انرژی واردہ از باد، اتلاف بستر، اتلاف ناشی از سفیدک در راس موج^۱ و اندرکنش چهارتایی غیرخطی امواج می شوند. در حالی که در آبهای کم عمق، عوامل دیگری نظیر اتلاف ناشی از شکست در اثر کم عمقی، اتلاف ناشی از اندرکنش آشفتگی و میدان موج و اندرکنش غیرخطی سه تایی امواج نیز دارای اهمیت می باشند. جزئیات بیشتر در راهنمای مدل آورده شده است [۴۳].

۲-۴- مدل GETM

ایده اولیه مدل GETM در سال ۱۹۹۷ در کشور فرانسه بنا نهاده شد و در سال ۲۰۰۱ به یک مدل باروکلینیک گسترش یافت. این مدل بخصوص برای استفاده در مناطق کم عمق همراه با جزر و مدهای بزرگ و در نواحی که اختلاط عمودی شدید است، مناسب می باشد. GETM یک مدل سه بعدی است که توانایی شبیه سازی بیشتر پروسه های مهم هیدرودینامیکی و ترمودینامیکی نظیر جريانات، درجه حرارت، شوری، تراز سطح آب، دانسیته و کاراكترهای اختلاط ناشی از توربولنت در آبهای طبیعی را دارد. یکی از ویژگی های برجسته و مفید این مدل قابلیت مدلسازی پروسه خشک و تر شدن می باشد. از دیگر توانایی های مدل آنست که قابلیت انتخاب سیستم در جهت عمودی به صورت Z یا σ یا ترکیبی بین این دو وجود دارد. این قابلیت امکان ایجاد دقت عمودی کافی و مناسب در تمام نقاط شبکه را فراهم می سازد. یکی از بهبودهای اخیر مدل وجود گزینه های بیشتر جهت محاسبه گرادیان فشار داخلی است که موجب کاهش خطأ و تولید مجدد اثرات ناشی از گرادیان فشار غیر هیدرواستاتیکی می گردد [۴۴].

۴- روش انجام تحقیق

در این بخش ابتدا به معرفی مدل های SWAN و GETM پرداخته شده است. سپس محدوده مدلسازی و داده های ورودی به مدل ها بحث شده است.

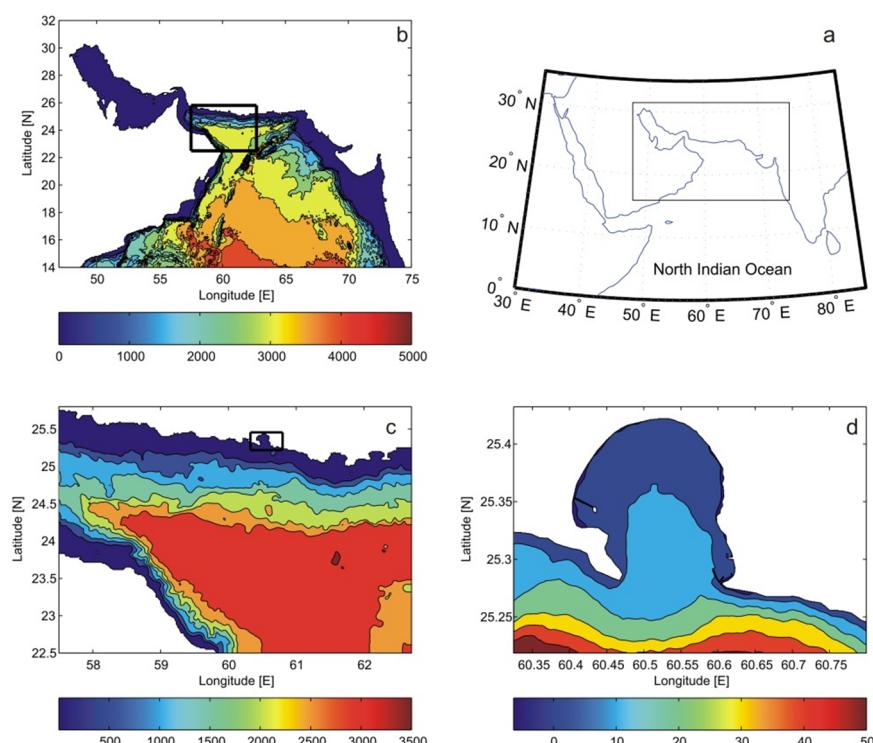
۴-۱- مدل SWAN

در این مطالعه، از مدل SWAN نسخه ۴۰/۸۵ برای شبیه سازی امواج استفاده شده است. مدل موج SWAN توسط دانشگاه فنی دلفت هلند توسعه یافته است [۱۲]. مدل SWAN شاخه ای از نسل سوم مدل آبهای عمیق است که کاملاً طیفی (در همه فرکانس ها و جهت ها) می باشد و یک مدل عددی موج برای بدست آوردن تخمین های واقعی از پارامترهای امواج در مناطق ساحلی، دریاچه ها و خورها از شرایط باد، بستر و جريان است. شبیه سازی مشخصه های امواج در این مدل براساس حل عددی معادله چگالی فعال بنا شده است. در مدل SWAN تغییر شکل طیف موج براساس تعادل کنش طیف در دستگاه مختصات کروی به صورت زیر بیان می شود:

$$\frac{\partial}{\partial t} N + \frac{\partial}{\partial \lambda} C_z N + \frac{1}{\cos \varphi} \frac{\partial}{\partial \varphi} C_\varphi N \cos \varphi + \frac{\partial}{\partial \sigma} C_\sigma N + \frac{\partial}{\partial \theta} C_\theta N = \frac{S}{\sigma} \quad (1)$$

جمله اول سمت چپ معادله فوق بیانگر میزان تغییرات چگالی فعل نسبت به زمان، جمله دوم و سوم نشان دهنده انتشار چگالی فعل با سرعتهای $C_\sigma, C_\theta, C_\varphi$ در فضای مکانی λ (طول جغرافیایی) و φ (عرض جغرافیایی)، جمله چهارم توسعه فرکانس نسبی بدليل تغییرات عمق وجود جريان با سرعت انتشار C_θ ، جمله پنجم بیان کننده انتشار در فضای جهتی با سرعت انتشار C_θ می باشد.

کوچک (شکل ۳d) از طول جغرافیایی $60^{\circ}/320^{\circ}$ تا $60^{\circ}/796^{\circ}$ درجه شرقی و عرض جغرافیایی $60^{\circ}/320^{\circ}$ تا $25^{\circ}/320^{\circ}$ درجه شمالی با دقیق مکانی 200 متر در نظر گرفته شده‌اند. داده‌های ژرفاسنجی مورد نیاز برای ناحیه بزرگ (دریای عرب) و ناحیه متوسط مدلسازی (دریای عمان) از سایت ETOPO2 استخراج شدند [۴۵]. داده‌های ژرفاسنجی مدل لانه‌ای کوچک (خليج چابهار) از اطلاعات هیدروگرافی سازمان نقشه‌برداری بدست آمدند. این داده‌ها پس از تسطیح نمودن به ترتیب با تعداد $*271$ ، 421 ، 313^* و 199 نقطه برای محدوده‌های بزرگ، متوسط و کوچک به هر دو مدل GETM و SWAN معرفی گردید.

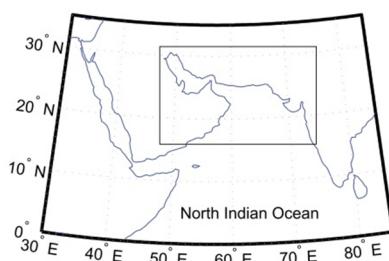
شکل ۳ - محدوده مدلسازی در سه سطح و ژرفاسنجی آن (متر)

میانگین 6 ساعته از داده‌های NCEP استخراج و با ساختار NETCDF آماده و به مدل معرفی گردید [۴۶]. داده‌های مورد نیاز هواشناسی در مدل SWAN سرعت باد در دو جهت عمودی و افقی در ارتفاع 10 متری بر روی منطقه است که از داده‌های باد NCEP استفاده گردید. لازم به ذکر است به دلیل اینکه داده‌های هواشناسی NCEP از لحاظ مکانی و زمانی در دوره زمانی وقوع توفان گنو (اول تا هفتم ژوئن) از دقت کافی برخوردار نبودند میدان باد و فشار توفان گنو با استفاده از برنامه CWG (Cyclone Wind Generation) از زیر برنامه‌های نرم افزار Mike با استفاده از چندین ورودی شامل موقعیت جغرافیایی مرکز توفان، بیشینه سرعت، فشار مرکز توفان، فشار خنثی و شعاع

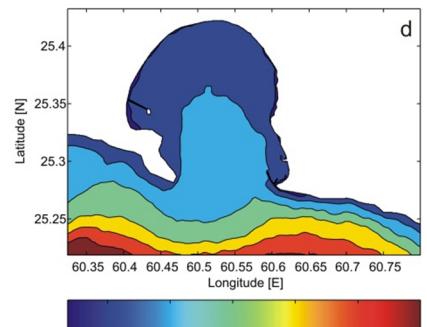
۴-۳-۴- محدوده مدلسازی و داده‌های ورودی

محدوده مدلسازی برای هر دو مدل موج و هیدرودینامیک شامل سه محدوده دریای عرب، دریای عمان و خليج چابهار در شمال اقیانوس هند می‌باشد که از روش لانه‌ای^۲ در دو مرحله برای شبیه سازی استفاده شده است. در شکل ۳ محدوده مدلسازی درسه سطح و ژرفاسنجی هر سطح نشان داده شده است. محدوده مدل بزرگ(شکل ۳b) از طول جغرافیایی 47 تا 75 درجه شرقی و عرض جغرافیایی 14 تا 32 درجه شمالی با دقیق مکانی چهار دقیقه ($1/15$ درجه) در نظر گرفته شده است. مدل متوسط (شکل ۳c) در محدوده طول جغرافیایی $57/5$ تا $62/7$ درجه شرقی و $22/5$ تا $25/8$ شمالی با دقیق مکانی یک دقیقه ($1/60$ درجه) و مدل

a

d

۴-۳-۱- داده‌های هواشناسی

شبیه‌سازی امواج و هیدرودینامیک مدل در دوره زمانی یک ماهه 15 می تا 15 ژوئن 2007 به صورت پذیرفته است. داده‌های ورودی مورد نیاز برای هر دو مدل علاوه بر داده‌های عمق-سنگی، شامل داده‌های هواشناسی، و شرایط مرزی می‌باشد به شرح زیر آمده و به هر دو مدل معرفی گردید:

داده‌های هواشناسی مورد استفاده در مدل GETM شامل پارامترهای سرعت باد در ارتفاع 10 متری، فشار متوسط از سطح دریا، دما در ارتفاع دو متری از سطح آب، ابرناکی کل و بارش است که به مدت یک ماه و با دقت مکانی $0/33$ درجه به صورت

و صحت سنجی نتایج حاصل از مدلسازی مورد استفاده قرار گرفته است (شکل ۲). پارامتر مورد استفاده در کالیبراسیون مدل ضریب سفیدک راس موج (cds2) انتخاب گردید که براساس حدائق نمودن خطای مدلسازی در ارتفاع موج نتایج حاصل مقدار این ضریب 10^{-5} برای دریای عرب انتخاب شد.

در شکل‌های ۴، ۵ و ۶ نتایج حاصل از مقایسه مشخصات موج حاصل از مدلسازی و اطلاعات ثبت شده در هر سه دستگاه نشان داده شده است. همانگونه که در این اشکال مشاهده می‌شود ارتفاع موج شاخص (H_s) مدلسازی شده در هر سه دستگاه از دقت خوبی برخوردار می‌باشدند. نتایج شبیه‌سازی میانگین جهت موج (MWD) در دستگاه‌های AW2 و AW3 از دقت قابل قبولی برخوردار بوده در حالیکه در دستگاه AW1 بالا دست برآورده شده است. عدم تطابق جهت موج در دستگاه AW1 می‌تواند بدليل تاثیر موج شکن شهید بهشتی و تاثیر انعکاس امواج بر روی داده‌های ثبت شده در این دستگاه باشد. نتایج بررسی داده‌های طیف جهتی موج نشان می‌دهد که طیف حاصل شامل دو دسته موج غالب رفتی و برگشتی در جهات مختلف است که دستگاه قادر به تفکیک آنها نبوده و بنابراین عدد گزارش شده توسط دستگاه حاصل از میانگین وزنی جهات طیفی امواج رفت و برگشتی می‌باشد.

همانگونه که در اشکال ۴، ۵ و ۶ مشاهده می‌شود مقادیر پریود پیک (T_p) مدلسازی شده در هر سه دستگاه نسبت به مقادیر ثبت شده بجز در دوره وقوع توفان پایین دست برآورده شده‌اند. این امر می‌تواند بدليل عدم وجود امواج با پریود بلند دورآمد در مدلسازی باشد. از آنجایی که سواحل جنوبی ایران بدليل موقعیت جغرافیایی به دریای آزاد راه دارد تحت تاثیر امواج دورآی جنوب است [۴۹]. منطقه مورد مطالعه در این تحقیق بخش‌هایی از نیمکره شمالی بوده و امواج دورآیی که منشا آنها قطب جنوب است در این مدلسازی لحاظ نشده‌اند. بعلاوه امواجی که از سمت جنوب حرکت می‌نمایند با گذشت زمان از ارتفاع آنها کاسته شده، در حالیکه پریود آنها تغییر نمی‌کند [۵۰]. بنابراین یکی از منابع خطا می‌تواند حدود منطقه مدلسازی و شرایط مرزی بدست آمده از سایت ECMWF باشدند. بعلاوه یکی دیگر از دلایل عدم تطابق می‌تواند عدم دقت کافی در داده‌های باد از لحاظ مکانی و زمانی باشد. به منظور تخمین کلی کارآیی مدل در بخش بعدی براساس شاخص‌های آماری بحث شده است.

سرعت حداکثر تولید شد. مشخصات مورد نیاز توفان از سایت JTWC استخراج و به مدل CWG معرفی شد [۴۷].

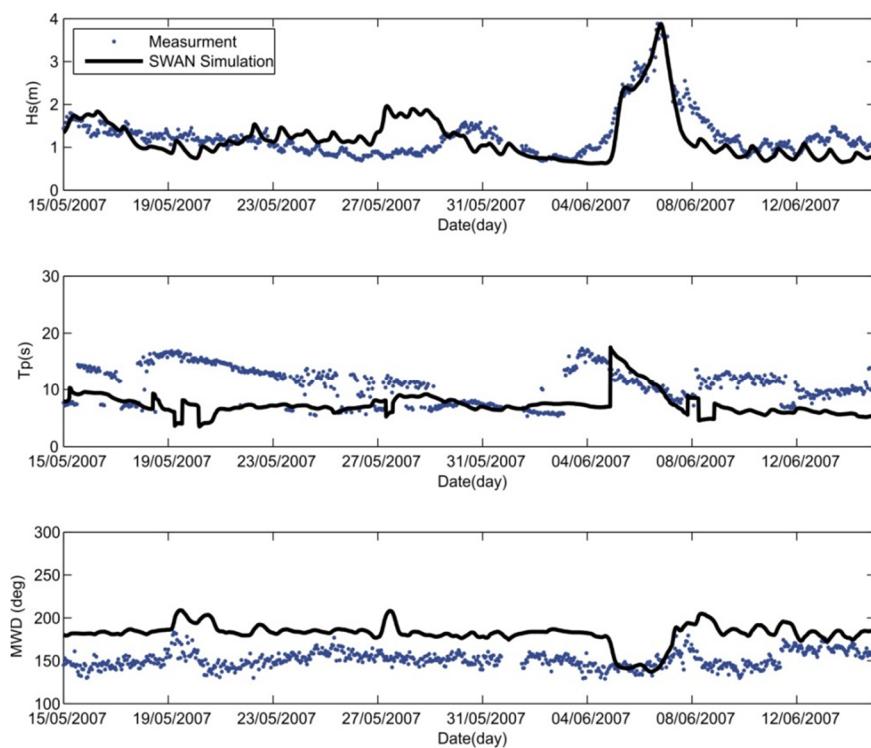
۴-۳-۲-شرایط مرزی

با توجه به منطقه مورد مطالعه برای مدل بزرگ تنها مرز باز مدل موج و هیدرودینامیک بر روی عرض 14° درجه شمالی می‌باشد. برای مدل GETM مقادیر سطح آب برای مرز باز بر روی عرض 14° درجه شمالی از مدل جهانی HYCOM با دقت مکانی $1/12$ درجه استخراج و پس از میانه یابی با دقت مکانی چهار دقیقه و دقت زمانی 30° دقیقه برای مرز مدل آماده گردید. همچنین مقادیر جزر و مدي سطح آب برای مرز باز با استفاده از مدل جهانی OTPS با دقت مکانی چهار دقیقه و دقت زمانی 30° دقیقه شبیه سازی و با مقادیر حاصل از مدل HYCOM جمع و به صورت فایل NETCDF آماده و به مدل GETM معرفی گردید. همانگونه که در شکل ۳ مشاهده می‌شود هر دو مدل لانه‌ای متوسط و کوچک دارای سه مرز باز جنوبی، شرقی و غربی است که مقادیر شرایط مرزی برای هر یک به ترتیب از اجرای مدل بزرگ و متوسط در طول دوره شبیه سازی بدست آمده است. در مدل SWAN مشخصات موج (ارتفاع، پریود و جهت موج) بر روی مرز 14° درجه شمالی برای مدل بزرگ از داده‌های سایت ECMWF با دقت مکانی $1/5$ درجه استخراج و به صورت یک سری فایل TPAR به عنوان شرایط مرزی معرفی گردید [۴۸]. مقادیر شرایط مرزی هر دو مدل لانه‌ای همانند مدل هیدرودینامیک از اجرای مدل بزرگتر بدست آمد و به مدل معرفی گردید.

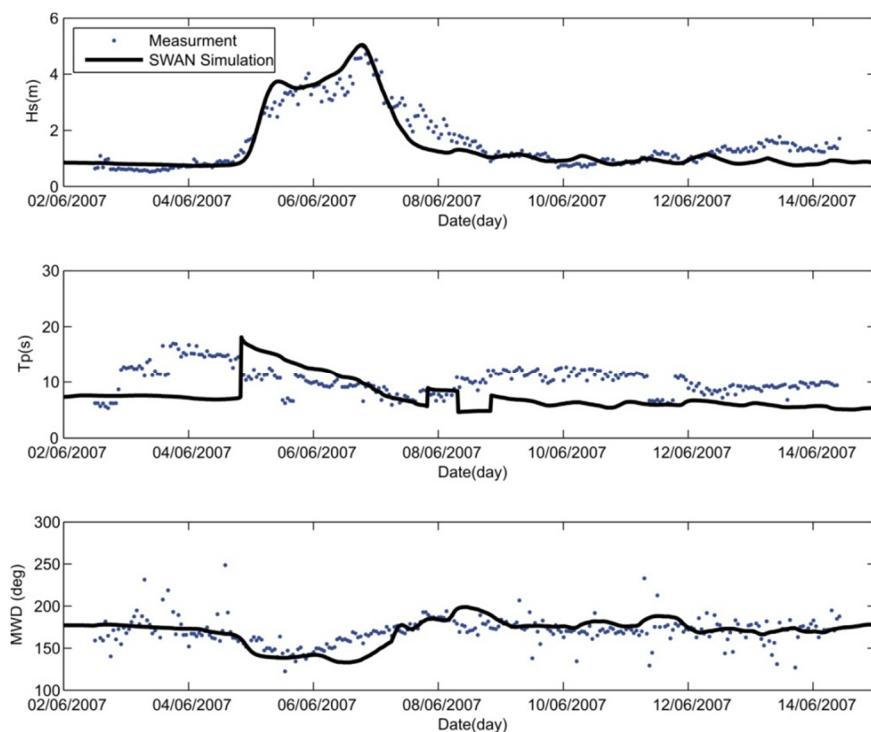
۵-نتایج

۱-۵-کالیبراسیون و صحت سنجی مدل SWAN
مدل SWAN در طول دوره مدلسازی یک ماهه به صورت غیرایستاده در مختصات کروی در سه مرحله انجام شد. برای مدل بزرگ با گام زمانی 20° دقیقه و برای مدل لانه‌ای متوسط و کوچک به ترتیب با گام زمانی 10° دقیقه و یک دقیقه اجرا گردید. فضای طیفی به صورت 28° قطعه فرکانسی و 24° قطعه جهتی گسسته سازی شد. فضای جهتی کل 360° درجه را پوشش داده و فضای فرکانسی با حداقل 0.04° و حداکثر 1° هرتز در نظر گرفته شده است.

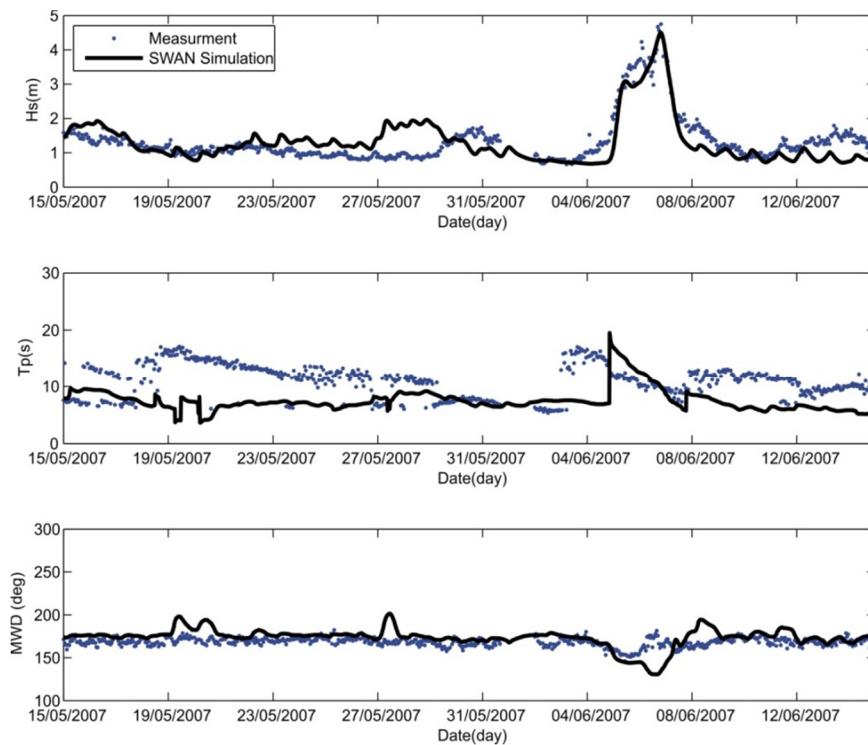
اطلاعات ثبت شده مشخصات موج بوسیله سه دستگاه AWAC واقع در خلیج چابهار از 15° می تا 15° ژوئن به منظور کالیبراسیون

شکل ۴- مقایسه بین ارتفاع موج شاخص، پریود پیک و جهت متوسط موج اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه AW1

شکل ۵- مقایسه بین ارتفاع موج شاخص، پریود پیک و جهت متوسط موج اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه AW2

شکل ۶- مقایسه بین ارتفاع موج شاخص، پریود پیک و جهت متوسط موج اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه AW3

است که نشان می دهد که مدل توانسته با دقت قابل قبول و خوبی ارتفاع موج شاخص را در هر سه دستگاه برآورد نماید. میزان پارامتر انحراف پریود قله طیف در دستگاههای AW1، AW2 و AW3 به ترتیب برابر با $3/44$ ، $2/54$ و $3/43$ ثانیه است که نشان می دهد در هر سه دستگاه پریود نسبت به مقادیر ثبت شده پایین دست برآورده شده است. پارامتر انحراف میانگین جهت موج در هر سه دستگاه AW1، AW2 و AW3 به ترتیب $26/04$ ، $1/09$ و $5/21$ درجه برآورده شده است که نشان می دهد جهت موج در دستگاه AW1 بیش از دو دستگاه دیگر نسبت به مقادیر اندازه گیری شده دست بالا پیش بینی شده است. نتایج حاصل نشان می دهد که بیشترین پراکندگی در Tp و کمترین پراکندگی در میانگین جهت موج در هر سه دستگاه وجود دارد و پراکندگی بیشینه در نتایج شبیه سازی جهت متوسط موج در دستگاه AW1 نسبت به دیگر دستگاهها مشاهده می شود.

۲-۵- ارزیابی خطای

به منظور تخمین کلی از کارآیی مدل SWAN، از پارامترهای انحراف و شاخص پراکندگی برای مقایسه مقادیر اندازه گیری شده و مدلسازی شده به شرح زیر استفاده شده است:

$$Bias = \sum_{i=1}^N \frac{1}{N} (S_i - O_i) \quad (2)$$

$$SI = \frac{\sqrt{\sum_{i=1}^N \frac{1}{N} (S_i - O_i)^2}}{\frac{1}{N} \sum_{i=1}^N O_i} \quad (3)$$

در روابط فوق SI شاخص پراکندگی، N تعداد کل داده ها O_i داده های اندازه گیری شده S_i مقادیر بدست آمده از مدل می باشند. جدول ۲ خلاصه تحلیل آماری مشخصات موج مدل شده با مدل SWAN در طول دوره شبیه سازی در هر سه دستگاه را نشان می دهد.

ضریب همبستگی ارتفاع موج شاخص در دستگاههای AW1، AW2 و AW3 به ترتیب برابر با $0/08$ ، $0/92$ و $0/74$ بدست آمده

جدول ۲- خلاصه تحلیل آماری مشخصات موج در طول دوره زمانی شبیه سازی

دستگاه	ارتفاع موج شاخص (متر)					
	میانگین	پراکندگی	انحراف	میانگین	پراکندگی	انحراف
AW1	1/23	-0/043	26/04	7/42	0/31	177/4
AW2	1/495	-0/1	1/09	7/72	0/27	169/6
AW3	1/332	-0/01	5/21	7/54	0/32	173/5
میانگین	1/352	-0/051	10/44	7/56	0/30	173/5

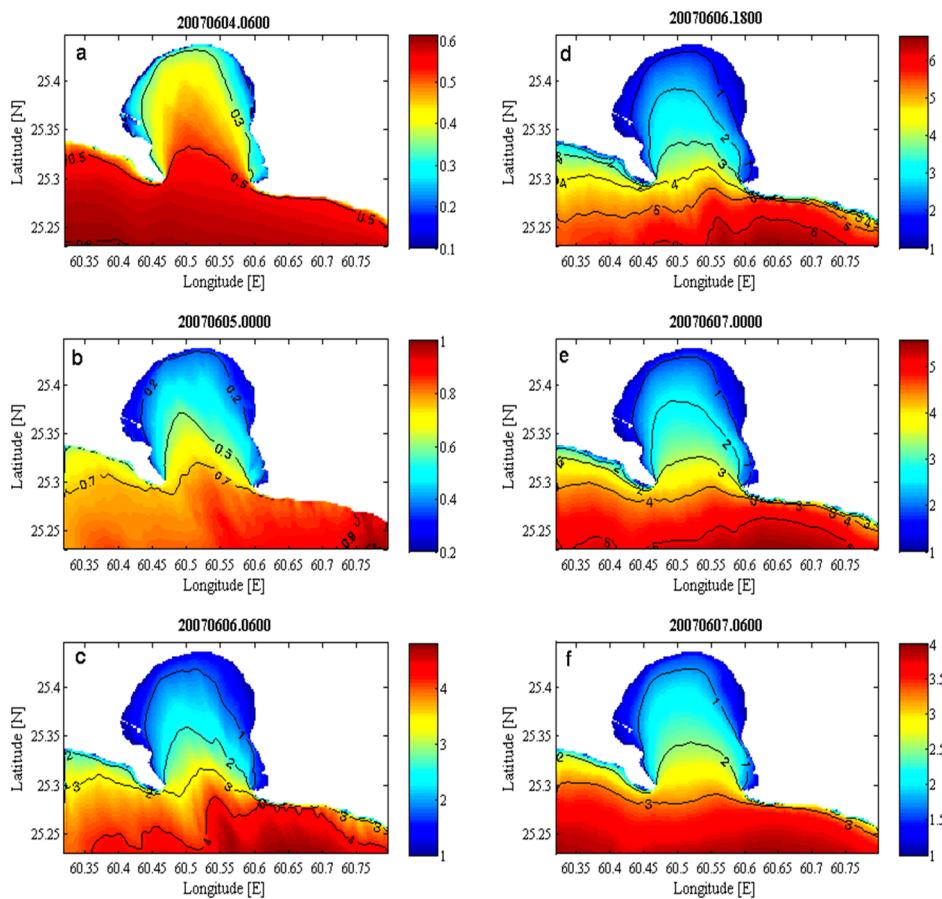
گنو در محدوده خلیج به ۵ متر رسیده است که با نتایج ثبت شده در حین توفان تطابق خوبی دارد. لذا در مقایسه با کارهای قبلی انجام شده مدلسازی حاضر از دقت بالاتری برخوردار است.

۴-۵- کالیبراسیون و صحت سنجی مدل GETM

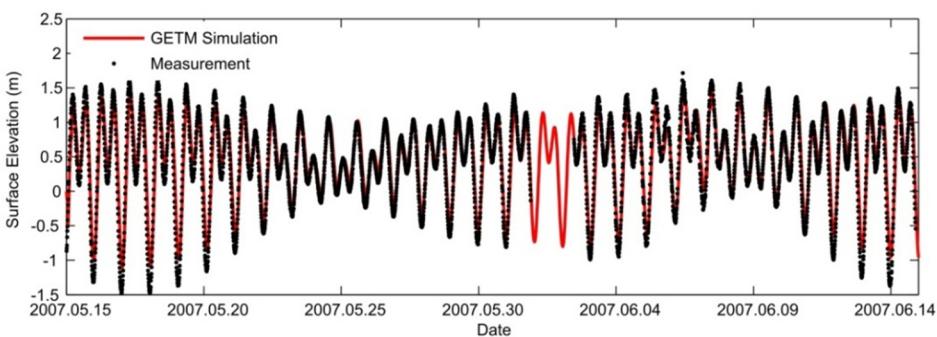
مدل GETM همانند مدل SWAN برای یک دوره یک ماهه در حالت غیر ایستا و در مختصات کروی با گام زمانی ۱۵ ثانیه برای مدل بزرگ و برای ناحیه متوسط و کوچک به ترتیب با گامهای زمانی $2/5$ و یک ثانیه اجرا گردید. اطلاعات ثبت شده بوسیله سه دستگاه TG واقع در داخل و بیرون خلیج چابهار به منظور کالیبراسیون و صحت سنجی نتایج حاصل از مدلسازی مورد استفاده قرار گرفته است (شکل ۲). پارامتر کالیبراسیون انتخاب شده در مدل طول زبری کف بوده که براساس حداقل نمودن خطای ناشی از مدلسازی سطح آب در منطقه مورد مطالعه عدد 0.001 متر انتخاب گردید. در شکلهای ۸، ۹ و ۱۰ نتایج حاصل از مقایسه مقادیر سطح آب مدلسازی و اندازه گیری های ثبت شده در هر سه دستگاه TG1، TG2 و TG3 نشان داده شده است. همانگونه که در این اشکال مشاهده می شود نتایج حاصل از مدلسازی سطح آب در هر سه دستگاه از تطابق خوبی با داده های ثبت شده برخوردار است.

۳-۵- شبیه سازی توزیع ارتفاع موج شاخص در خلیج چابهار

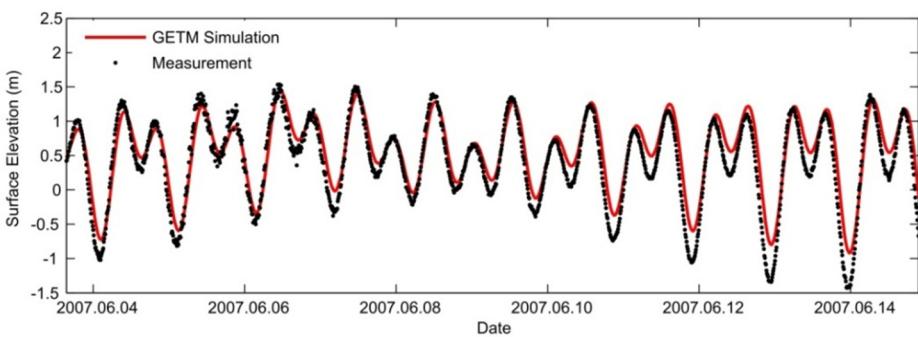
نتایج حاصل از شبیه سازی ارتفاع موج شاخص بوسیله مدل SWAN در طول دوره وقوع توفان گنو از تاریخ ۴ تا ۷ ژوئن ۲۰۰۷ در خلیج چابهار در شکل ۷ نشان داده شده است. همانگونه که در شکل مشاهده می گردد ارتفاع موج شاخص در بیرون خلیج در روزهای چهارم و پنجم ژوئن به حداقل یک متر و در داخل خلیج به حداقل ۷۰ سانتیمتر می رسد. از روز پنجم ژوئن که توفان گنو به آبهای ساحلی ایران نزدیک می شود ارتفاع موج شاخص افزایش پیدا کرده و در بیرون خلیج به بیش از چهار متر و در دهانه ورودی خلیج به سه متر در ساعت اولیه روز ششم ژوئن می رسد. با نزدیکتر شدن مرکز توفان به سواحل ایران، ارتفاع موج شاخص افزایش پیدا کرده، بطوریکه در بیرون خلیج به بیش از شش متر و در ورودی خلیج به چهار متر در انتهای روز ششم ژوئن می رسد. از ابتدای روز هفتم با کاهش شدت توفان از ارتفاع موج شاخص کاسته شده و به بیش از پنج متر در بیرون خلیج و به سه متر در ورودی خلیج می رسد. در مقایسه با تحقیقات انجام شده قبلی در محدوده خلیج چابهار که بیشینه ارتفاع موج شاخص را در این منطقه $3/8$ متر برآورد نموده اند [۲۲ و ۲۳] نتایج بدست آمده نشان می دهد که حداقل ارتفاع موج شاخص ناشی از توفان

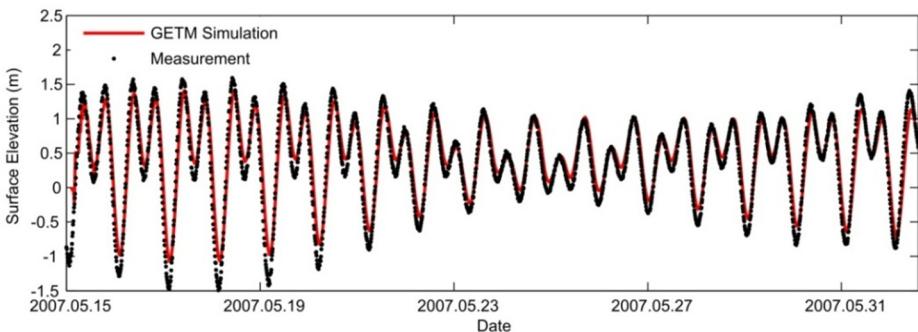
شکل ۷- تغییرات ارتفاع موج شاخص در طول دوره وقوع توفان گنو در خلیج چابهار (به متر)

شکل ۸- مقایسه بین سطح آب اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه TG1

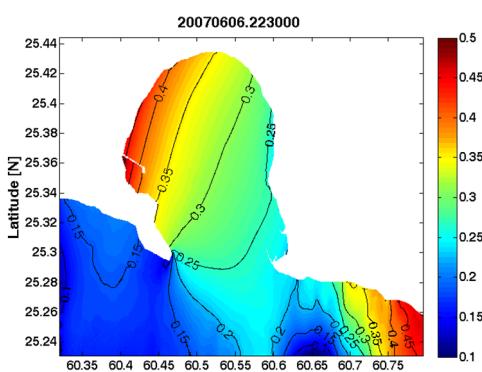

شکل ۹- مقایسه بین سطح آب اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه TG2

شکل ۱۰- مقایسه بین سطح آب اندازه گیری شده و شبیه سازی شده در دستگاه TG3

متر بر ثانیه و دارای جهت جنوب شرقی بوده است. با توجه به کمتر بودن تراز سطح در قسمت غربی نسبت به سایر نقاط خلیج و همچنین جهت وزش باد (جنوب شرقی)، حداکثر مد ناشی از توفان در سمت غربی داخل خلیج چابهار ایجاد شده است.

شکل ۱۱- تغییر تراز مد بیشینه ناشی از توفان گنو در خلیج چابهار

۵-۵- تعیین میزان مد ناشی از توفان

میزان تفاوت تراز سطح آب با جزر و مد نجومی نشان دهنده میزان تاثیر میدان باد بر تغییرات تراز سطح آب است. در این تحقیق جهت تعیین میزان نوسانات مد ناشی از توفان از برنامه TASK2000 استفاده شده است.

با حذف مولفه های جزر و مدی از تراز سطح آب در محدوده خلیج چابهار توزیع تغییرات مد ناشی از توفان بدست آمد. نتایج حاصل نشان می دهد حداکثر مد ناشی از توفان در ساعت ۲۲:۳۰ روز ششم ژوئن اتفاق افتاده است. در شکل ۱۱ تغییرات مد ناشی از توفان در خلیج چابهار (ساعت ۲۲:۳۰ روز ششم ژوئن) نشان داده شده است. همانطوری که در شکل مشاهده می گردد تراز سطح آب از ۲۵ سانتیمتر در سمت شرقی داخل خلیج تا حداقل ۵۰ سانتیمتر در سمت غربی خلیج و در حاشیه شهر کنارک که دارای کمترین تراز از سطح دریاست، افزایش یافته است. لازم به ذکر است که در روز ششم ژوئن حداکثر سرعت باد در این منطقه ۱۵

شاخص حاصل از توفان گنو به ۵ متر در روز ششم ژوئن در بیرون از خلیج چابهار رسیده است. متوسط جهت موج در ایستگاههای ۲ و ۳ در طول دوره مدلسازی از تطابق خوبی با داده های ثبت شده برخوردار بوده است. اما در ایستگاه شماره ۱ بدلیل تاثیر انعکاس امواج بر روی داده های ثبت شده، نتایج حاصل از مدلسازی بالادرست برآورد شده است. نتایج مدلسازی پریود شاخص موج در هر سه ایستگاه بجز در طول دوره وقوع توفان گنو پایین دست برآورد شده است. نتایج مدلسازی ارتفاع شاخص موج در خلیج چابهار نشان می دهد که در طول دوره وقوع توفان در بیرون خلیج چابهار حداکثر ارتفاع موج شاخص به بیش از شش متر و در داخل آن به حداکثر چهار متر رسیده است. نتایج حاصل از مدلسازی سطح آب توسط مدل هیدرودینامیک GETM در هر سه دستگاه از تطابق خوبی با داده های ثبت شده برخوردار است. بعلاوه نتایج حاصل، بیشترین مد ناشی از توفان در سواحل چابهار را در روز ششم ژوئن و تقریباً برابر با ۵۰ سانتیمتر برآورد نموده است. از آنجایی که توفان گنو در روز ششم ژوئن و پس از ضعیف شدن و از دست دادن انرژی خود به نواحی ساحلی ایران رسید و از طرفی بدلیل همزمانی با سیکل جزر و مد حداقل، مدد ناشی از آن چشمگیر نبوده است. لذا در صورت وقوع توفان های شدیدتر در آینده و همزمانی آنها با سیکل جزر و مد حداکثر، بدلیل شرایط جغرافیایی منطقه کنارک، وقوع توفان های محتمل می تواند خسارتهای جبران ناپذیری از لحاظ اقتصادی و زیست محیطی به منطقه وارد نماید.

۷- تشکر و قدردانی

نویسندها بر خود لازم می دانند که از سازمان بنادر و دریانوردی بخصوص اداره کل مهندسی سواحل و بنادر بخارا در اختیار قرار دادن داده های مورد نیاز این تحقیق کمال تشکر و قدردانی را داشته باشند.

۸- کلید واژگان

- 1- White Capping
- 2- Nested
- 3- Swell waves
- 4- Neap Tide

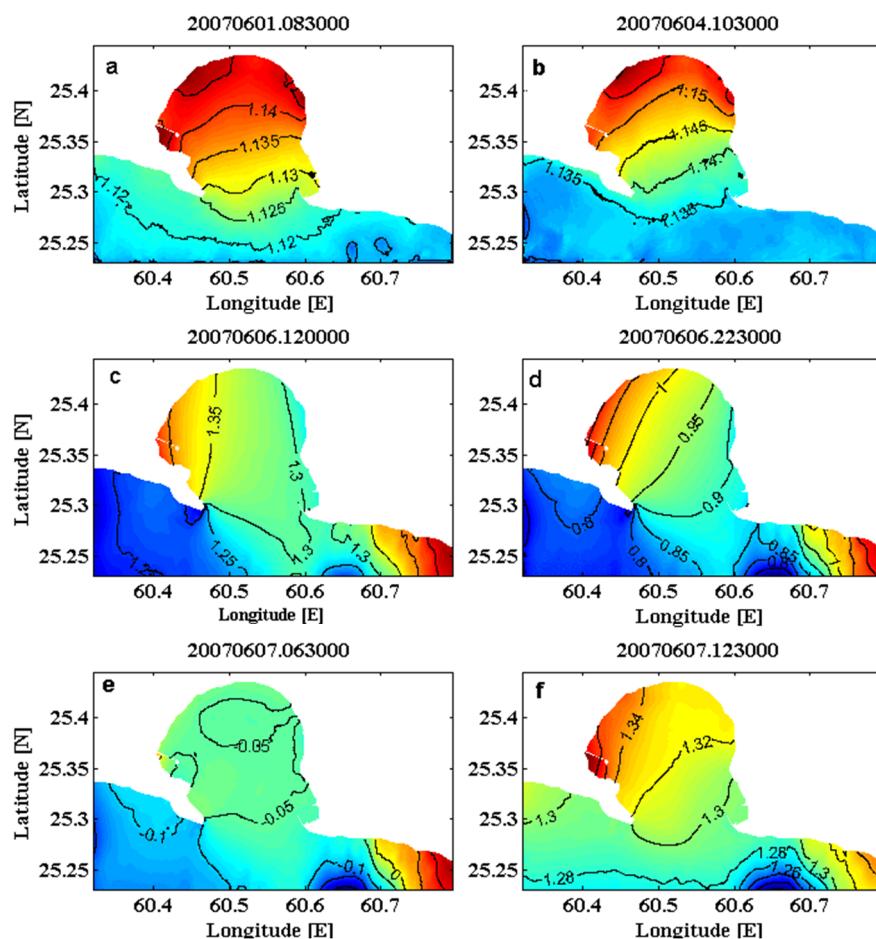
۶-۵- شبیه سازی تغییرات سطح آب در خلیج چابهار

نتایج حاصل از شبیه سازی تغییرات تراز سطح آب بوسیله مدل GETM در طول دوره وقوع توفان گنو از تاریخ اول تا هفتم ژوئن ۲۰۰۷ در خلیج چابهار در شکل ۱۲ نشان داده شده است. همانگونه که در شکل ملاحظه می شود تراز سطح آب در روزهای چهارم و پنجم ژوئن به حدکثر ۱۲۰ سانتیمتر بالاتر از تراز متوسط دریا رسیده است. با نزدیک شدن توفان به سواحل ایران، تراز سطح آب افزایش یافته و به حدکثر ۱۵۰ سانتیمتر در روز ششم ژوئن می رسد. از روز ششم به بعد با کاهش شدت توفان از ۱۳۰ ارتفاع سطح آب کاسته شده و در روز هفتم ژوئن به حدکثر ۱۲۰ مشاهده می شود روند تغییرات سطح آب کاسته شده و در روز هفتم ژوئن به حدکثر ۱۳۰ سانتیمتر می رسد. همانگونه که در شکل ۱۲ مشاهده می شود روند دهد با توجه به کمتر بودن تراز سطح در قسمت غربی نسبت به سایر نقاط خلیج و همچنین تاثیر جهت وزش باد گنو (جنوب شرقی) بر روی الگوی جریان، تراز سطح آب از سمت شرق به غرب در داخل خلیج آب خلیج چابهار نشان می دهد بازه زمانی ۴ تا ۷ ژوئن در دوره کمینه جزر و مد بوده است. لذا با وجود آنکه حدکثر مدد ناشی از توفان در ساعت ۲۲:۳۰ روز ششم ژوئن بوده است اما سطح آب در داخل خلیج در تراز حدکثری نبوده است.

همانطوریکه در شکل ۱۲ مشاهده می شود در زمان وقوع توفان، نقاط کم عمق تر حاشیه خلیج از جمله شهر کنارک، تراز سطح آب بالاتر از سایر نقاط بوده است. بنابراین در معرض خطر آبرگرفتگی قرار داشته کنارک بیش از سایر نقاط در لحاظ اقدامات پیشگیرانه است. بنابراین این منطقه بایستی از لحاظ اقدامات پیشگیرانه ناشی از خطر آب گرفتگی به منظور جلوگیری از آسیبهای ناشی از وقوع توفانهای شدیدتر مورد توجه ویژه قرار گیرد.

۶- بحث و نتیجه گیری

در این تحقیق از مدل موج طیفی SWAN نسخه ۴۰/۸۵ به منظور شبیه سازی مشخصات امواج و مدل هیدرودینامیک GETM جهت مدلسازی مدد ناشی از توفان گنو در سواحل چابهار استفاده گردید. مقایسه نتایج مدلسازی موج با داده های ثبت شده در هر سه ایستگاه نشان می دهد که ارتفاع موج شاخص شبیه سازی شده تطابق خوبی در هر سه ایستگاه داشته است. نتایج نشان می دهد که در ایستگاه شماره ۲ (AW2) حدکثر موج

شکل ۱۲- تغییرات تراز سطح آب در طول دوره وقوع توفان گنو در خلیج چابهار

- and The Arabian Sea (1877-1970), New Delhi, 110 003, India.
- 7- Bailey, R.W., (Ed.), (1988), *Records of Oman: 1867-1947*, 8 Vols. Archive Editions, Buckinghamshire, England.
 - 8- Haggag, M. and Badry, H., (2012), *Hydrometeorological Modeling Study of Tropical Cyclone Phet in the Arabian Sea in 2010*, Atmospheric and Climate Sciences, 2, P. 174-190.
 - 9- WAMDI Group, (1988), *The WAM model - a third generation ocean wave prediction model*, Journal of physical oceanography, 18(12), p. 1775-1810.
 - 10- Tolman, H.L., (1989), *The numerical model WAVEWATCH: a third generation model for the hindcasting of wind waves on tides in shelf seas*, Communications on Hydraulic and Geotechnical Engineering, Delft University of Technology, ISSN 0169-6548, Rep. No. 89-2, 72 pp.
 - 11- Benoit, M., Marcos, F., and Beck, F., (1996), *Development of a third generation shallow-water wave model with unstructured spatial meshing*, 25th International Conference of Coastal Engineering (Orlando, USA, ASCE), p. 551-574.
 - 12- Booij, N., Ris, R.C. and Holthuijsen, L.H., (1999), *A third-generation wave model for coastal*

۹- مراجع و منابع

- 1- Emanuel, K., (2005), *Increasing destructiveness of tropical cyclones over the past 30 years*, nature, Vol. 436, P. 686-688.
- 2- Webster, P. J., G. J. Holland, J. A. Curry and H.-R. Chang, (2005), *Changes in Tropical Cyclone Number, Duration, and Intensity in a Warming Environment*, Science, Vol.309 (5742): P. 1844-1846.
- 3- Neumann, C. J., (1993), *Global overview*, Chapter 1, Global guide to tropical cyclone forecasting. WMO, Geneva.
- 4- McBride, J.L., (1995), *Tropical Cyclone Formation*, In: Elsberry RL Global Perspectives on tropical Cyclone, WMO Tech Doc WMO/TD-No 693, Report No TCP-38, WMO, Geneva, P 63-105.
- 5- Dibajnia, M., Soltanpour, M, Narin, R. and Allahyar, M, (2009), *Cyclone Gonu: The Most Intense Tropical Cyclone on Record in the Arabian Sea Indian Ocean tropical Cyclone and Climate Change*. Y. Charabi. Muscat, Oman, Springer: P. 149-157.
- 6- Indian Meteorological Department, (1979), *Tracks of storms and depressions in the Bay of Bengal*

- 24-W.F. Baird & Associates Coastal Engineers Ltd, *Oman Sea Tropical Cyclone Design Waves*, (2007), 150p.
- 25- Fritz, H.M, Blount, C.D, Albusaidi, F.B, Al-Harthi, A.H.M, (2010), *Cyclone Gonu Storm Surge in Oman*, Estuarine, Coastal and Shelf Science 86, P. 102-106.
- 26- Dube, S., Jain, I., Rao, AD. and Murty, TS., (2009), *Storm Surge Modeling for the Bay of Bengal and Arabian Sea*, Nat Hazards 51: P. 3-27.
- 27- Ali, A. (1979), *Storm surges in the Bay of Bengal and some Related Problems*, University of Reading, England. Ph.D. Thesis.
- 28- Rao, AD., (1982), *Numerical Storm Surge Prediction in India*, New Delhi, IIT Delhi. Ph.D. Thesis: 211.
- 29- Roy, G., (1984), *Numerical Storm Surge Prediction in Bangladesh*, Delhi, Indian Institute of Technology. Ph.D. thesis: 188.
- 30- Murty, T., (1984), *Storm Surges: Meteorological Ocean Tides*, Ottawa, Canada, Department of Fishers and Oceans, pp 897.
- 31- Murty, T., Flather, RA, Henry, RF., (1986), *The Storm Surge problem in the Bay of Bengal*, Progress in Oceanography (16): p. 195-233.
- 32- Das, PK., (1994), *Prediction of storm Surge in the Bay of Bengal*, Proc Indian NatlSciAcad (60): p. 513-533.
- 33- Das, PK., (1994), *On the prediction of Storm Surges*, Sadhana, 19(4): p. 583-595.
- 34- Gönnert, G., Dube, SK., Murty, T., Seifert, W., (2001), *Global storm surges: Theory, Observations and applications*, Die Kueste, 623 p.
- 35- Dube, S., Rao, AD., Sinha, PC., Murty, TS., Bahulayan, N., (1997), *Storm surge in the Bay of Bengal and Arabian Sea: the Problem and its Prediction*, Mausam, 48: p. 283-304.
- 36- Dube, S., Chittibabu, P., Rao, AD., Sinha, PC. and Murty, TS., (2000), *Extreme Sea Levels Associated with Severe Tropical Cyclones Hitting Orissa Coast of India*, Mar Geod 23: p. 75-90.
- 37- Chittibabu, P., (1999), *Development of storm Surge Prediction models for the Bay of Bengal and the Arabian Sea*, Delhi, IIT Delhi. Ph.D. Thesis: 262.
- 38- Johns, B. and Ali, A., (1980), *The Numerical Modelling of Storm Surges in the Bay of Bengal*, QJR MeteorolSoc 106: p. 1-8.
- 39- Dube, S., Sinha, PC., Roa, AD. and Roa, GS., (1985), *Numerical Modelling of Storm Surges in the Arabian Sea*, Appl Math Model (9): p. 289-294.
- 40- Dube, S., Sinha, PC. and Roy, GD., (1985), *The Numerical Simulation of Storm Surges along the BangladeshCoast*, Dyn Atoms Oceans 9: p. 121-133.
- regions. 1. *Model description and validation*, Journal of Geophysical Research, 104, P. 7649-7666.
- 13- Booij, N., Holthuijsen, L.H. and Haagsma, I.J.G., (1998), *Comparing the second-generation HISWA wave model with the third-generation SWAN wave model*, Proceedings of 5th International Workshop on Wave Hindcasting and Forecasting, Melbourne, FL.
- 14- Chen Xi, Min, J., Li, Y., (2003), *The simulation of typhoon waves around Taiwan Island*, Scientia Meteorologica Sinica, 23(1), p. 46-54.
- 15- Holthuijsen, L.H., Booij, N., Ris, R.C., Andorka Gal, J.H. and de Jong, J.C.M., (1997), *A verification of the third-generation wave model SWAN along the southern north sea coast*, Proceedings 3rd International Symposium on Ocean Wave Measurement and Analysis, WAVES'97. ASCE, p. 49-63.
- 16- Hu, K., Ding, P., and Zhu, S., (2004), *Numerical simulation of typhoon waves around the waters of the Changjiang Estuary: A case study of Typhoon Rusa and Typhoon Sinlaku*, Acta Oceanologica Sinica, 26(5), p. 23-33.
- 17- Lin, W.; Sanford, L.P., and Suttles, S.E., (2002), *Wave measurement and modelling in Chesapeake Bay*, Continental Shelf Research, 22, p. 2673-2686.
- 18- Ou, S., Liau, J., and Hsu, T. and Tzang, S., (2002), *Simulating typhoon waves by SWAN wave model in coastal waters of Taiwan*, Ocean Engineering, 29, p. 947-971.
- 19- Pan, Y.; Chen, X., and Sha, W., (2003), *Characteristics of typhoon waves in Zhanjiang Bay*, Journal of PLA University of Science and Technology (Natural Science), 4(4): p. 82-88.
- 20- Rogers, W.E., Hwang, P.A. and Wang, D.W., (2003), *Investigation of Wave Growth and Decay in the SWAN Model: Three Regional-Scale Applications*, J. Phys. Oceanogr., 33, p. 366-389.
- 21- Rogers, W.E., Kaihatu, J.M., Petit, H.A.H., Booij, N., and Holthuijsen, L.H., (2002), *Diffusion reduction in an arbitrary scale third generation wind wave model*, Ocean Engineering 29(11), p. 1357-1390.
- 22- Golshani, A and Taebi, S., (2008), *Numerical Modeling of Gonu Cyclone and Its Resulting Waves in the Gulf of Oman*, Journal of Marin Engineering, Vol.8, p.25-34. (In Persian)
- 23- Khaniki, A., Meshkati, A. and Bidokhti, A., (2009), *Tropical cyclone Induced waves in the Chabahar Bay area*, 11th MIC, Iran, Kish Island. (In Persian)

- 46- NCEP Climate Forecast System Reanalysis (CFSR), URL: <http://dss.ucar.edu/datasets/ds093.0/>
- 47- The US Joint Typhoon Warning Center (JTWC) 'Best Track' digital data set, URL: http://usno.navy.mil/NOOC/nmfc-ph/RSS/jtvc/best_tracks/
- 48- The European Centre for Medium-Range Weather Forecasts (ECMWF), URL: http://data-portal.ecmwf.int/data/d/interim_full_daily/
- 49- Kumar, V.S., Singh, J., Pednekar, P. and Gowthaman, R., (2011), *Wave in the nearshore waters of northern Arabian Sea during the summer monsoon*, Ocean Engineering, 38(2-3): p. 382-388.
- 50- Hassannezhad, M., Soltanpour, M. and Haghghi, S., (2011), *2D Hydrodynamic Modeling and Measurements of Chabahar Bay*, Journal of Coastal Research, SI 64 (Proceedings of the 11th International Coastal Symposium), p.1043-1047.
- 41- Salehipour, A. and Afzali, K., (2007), *Investigation of the Gonu tropical cyclone and the impacts on the OmanSea shorelines geomorphology*, Minstry of industry and mine, 131p. (In Persian)
- 42- Taylor, O., (2009), *The Impact of Cyclone Gonu on Selected Coral Rich Areas of the Gulf of Oman Including Indications of Recovery at the Daymanyiat Islands*, 1st Int. Conf. on Indian Ocean Tropical Cyclones and Climatic Change, 8-11 March 2009, Muscat, Sultanate of Oman.
- 43- Delft University of Technology, (2010), *SWAN User manual*, version 40.81.
- 44- Burchard, H., Bolding, K., and Umlauf, L., (2012), *GETM-General Estuarine Transport Model,source code and test case. Documentation*, WWW page, <http://www.getm.eu>
- 45- Smith, W.H.F. and Sandwell, D.T., (1997), *Global seafloor topography from satellite altimetry and ship depth soundings*. Science, 277, P. 1956-1962.